

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

T&K-rahoituksen tilanne ja monivuotinen T&K-rahoituksen suunnitelma

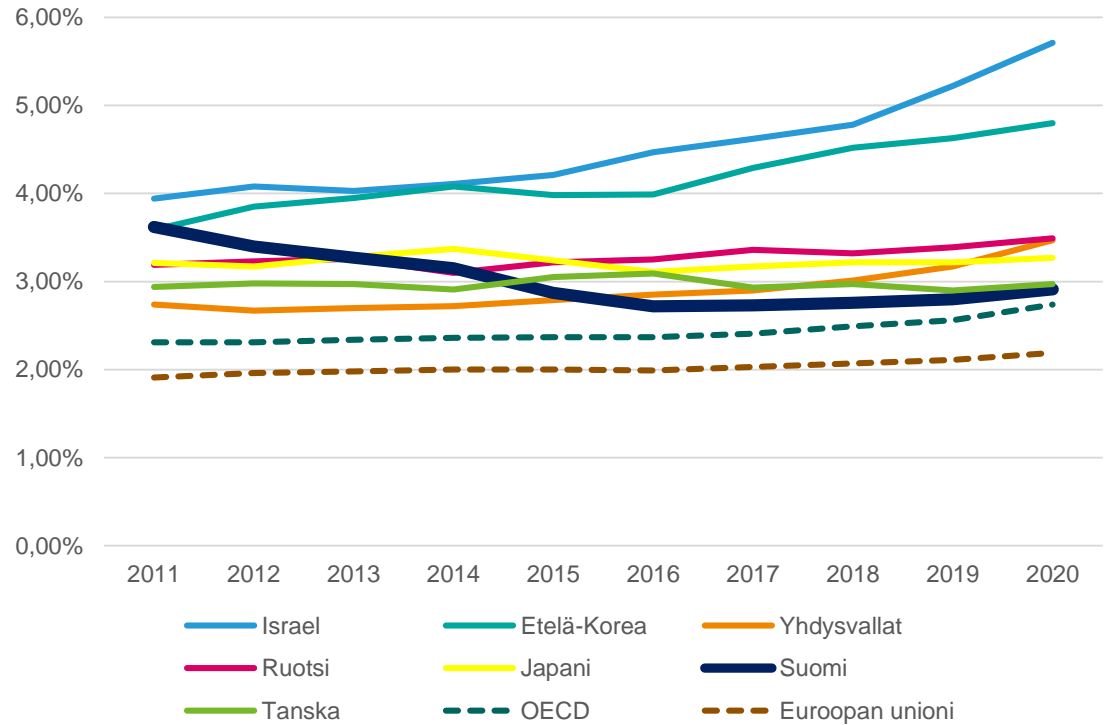
Tutkimus- ja innovaationeuvosto 12.12.2023
Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen, OKM

Katsaus T&K- rahoituksen tilanteeseen

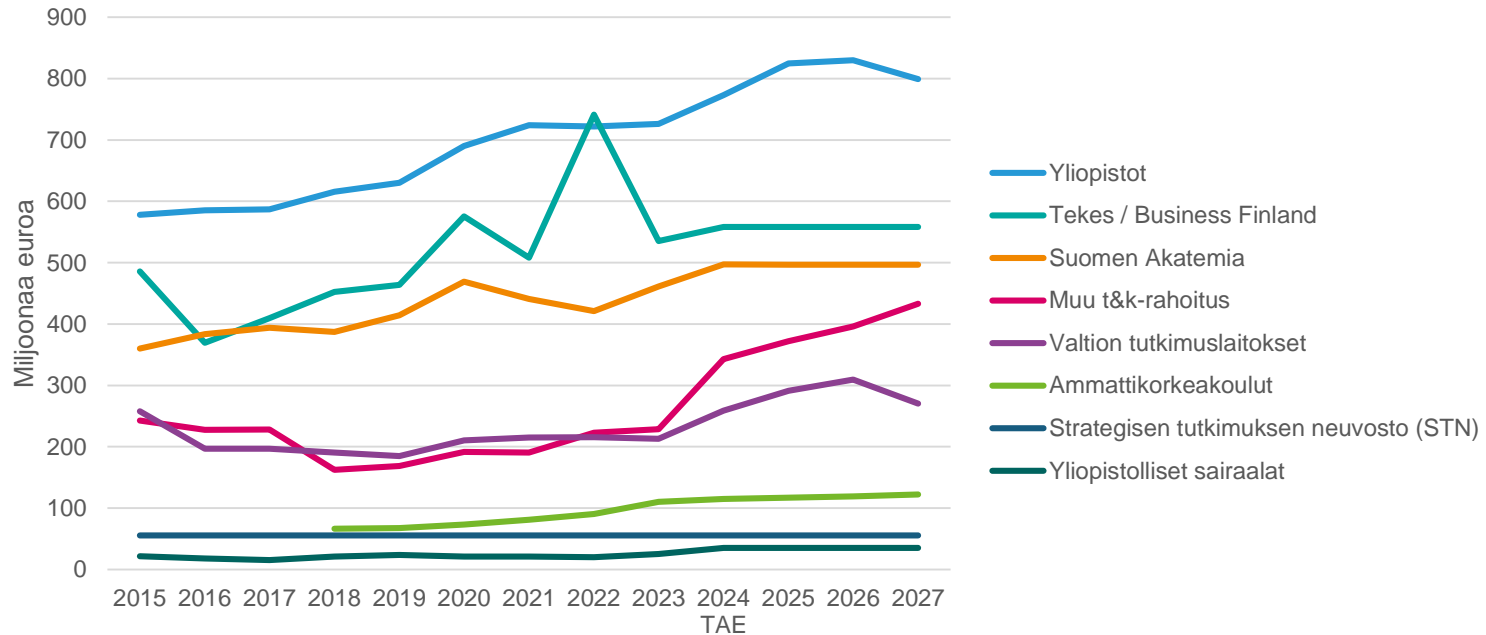

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

T&K-menojen BKT-osuuden kehitys Suomessa ja verrokkimaissa

Valtion T&K-rahoitus sektoreittain 2015 – 2027

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitusvirrat Suomessa 2022

Rahoittaja

Tutkimuksen tekijä

Julkinen rahoitus ja YVT sekä korkeakoulut
2 347 milj. €

Kotimaan yritykset
4 511 milj. €

Ulkomainen rahoitus
1 078 milj. €

Korkeakoulut
1 811 milj. €

Yliopistosairaalat
92 milj. €

Julkinen sektori ja YVT
637 milj. €

Yritykset
5 397 milj. €

TAE 2024: Tutkimus-ja kehittämistoiminnan (T&K) rahoituksen kokonaisuus

- Ehdotuksessa valtion T&K-rahoitus kasvaa vuonna 2024 noin 280 miljoonaa euroa vuoteen 2023 verrattuna
- Hallitus on tehnyt esityksiä sekä pysyvistä korotuksista että määräaikaisista rahoituksen lisäyksistä.
- Määräaikaiset lisäykset kohdistuvat pääasiassa monivuotisiin hankkeisiin vuosille 2024-2027.
- Tehdyillä esityksillä on vaikutuksia koko JTS2-kauteen 2024-2027.

Pysyvät rahoituslisäykset :

- Business Finlandin T&K-rahoituksen valtuuden korotus (92 M€) ja T&K-toiminnan lainavaltuus (10 M€)
- Suomen Akatemian valtuuskorotus (45 (55) M€) (Lippulaivat, proof of concept ja tutkimusinfrastruktuurit)
- EU:n rahoittamien T&K-hankkeiden kansallinen vastinrahoitus vastinrahoitukseen (35 M€)
- Valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille sekä sosiaalityön yliopistotasoiseen tutkimukseen (5 M€)

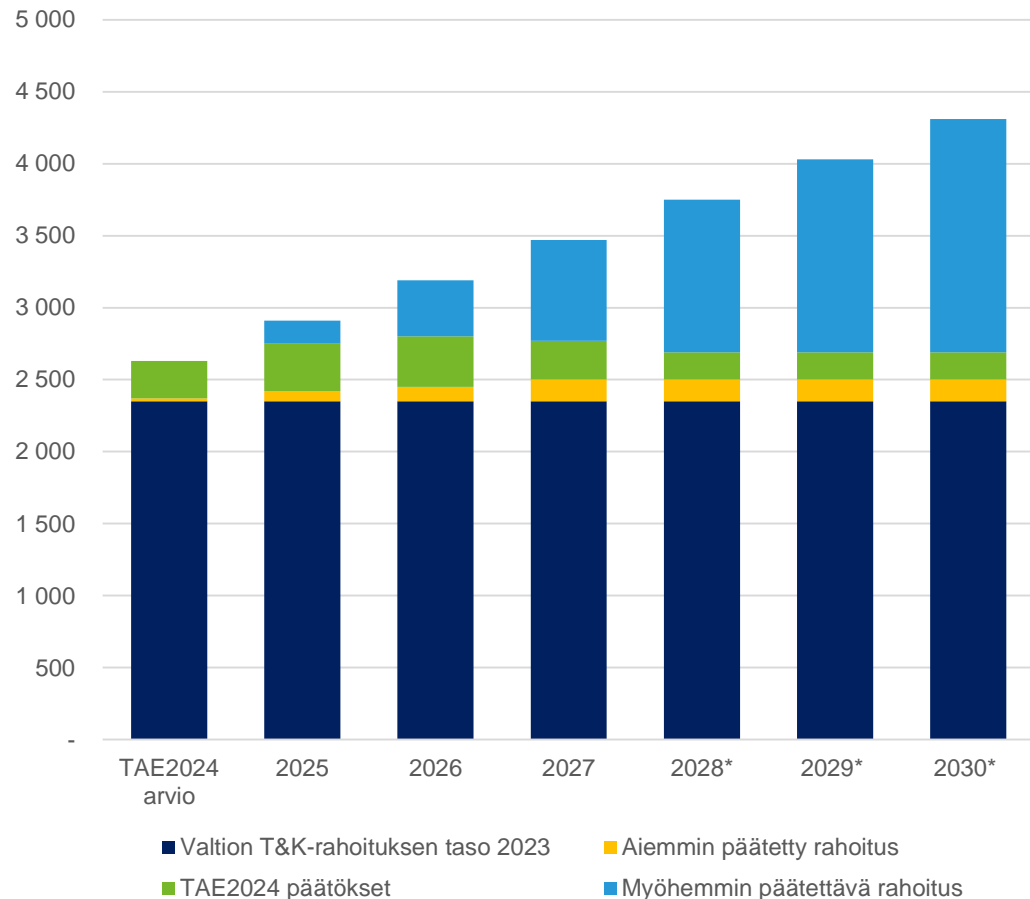
Määräaikaiset rahoituslisäykset:

- Tutkijankoulutuspilottiin 262 miljoonaa euroa
- VTT:n Kvanttinova-pilotointiympäristö (79 M€), kvanttietokone (70M€) ja pienydinvoimaloiden T&K (4,5 M€)
- REPowerEU, puhtaan energian ja materiaalivirtojen T&K-hanke (39 M€)

T&K-rahoituslain soveltaminen

- Rahoitusta lisätään euromääräisesti tasaisesti vuosittain
⇒ kuluvalle hallituskaudella 280 miljoonaa euroa / vuosi
- Tutkimus- ja kehittämistoiminnalla tarkoitetaan Tilastokeskuksen vuosittain julkaisemassa virallisessa tutkimus- ja kehittämistoiminnan tilastossa tarkoitettua toimintaa.

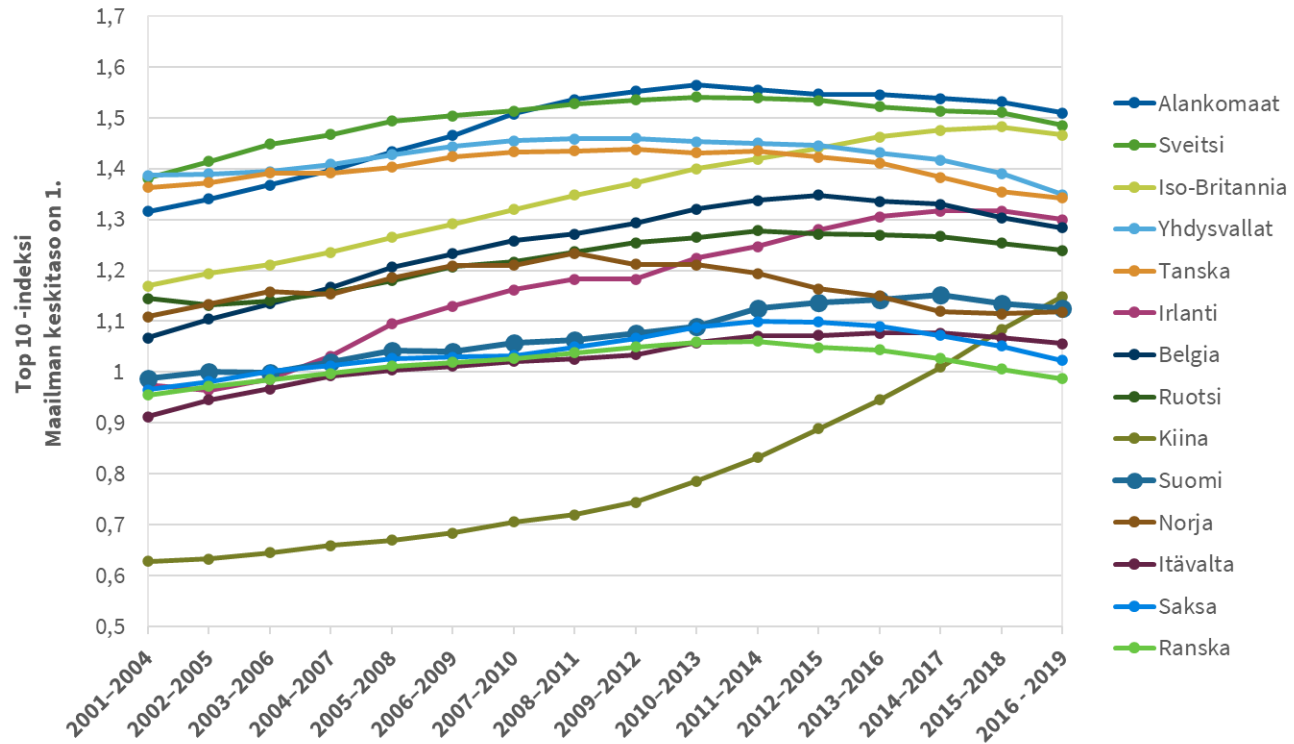
Valtion T&K-rahoitus 2024-2030 (miljoonaa euroa)

* Vuosien 2028-2030 laskelmat ovat alustavia

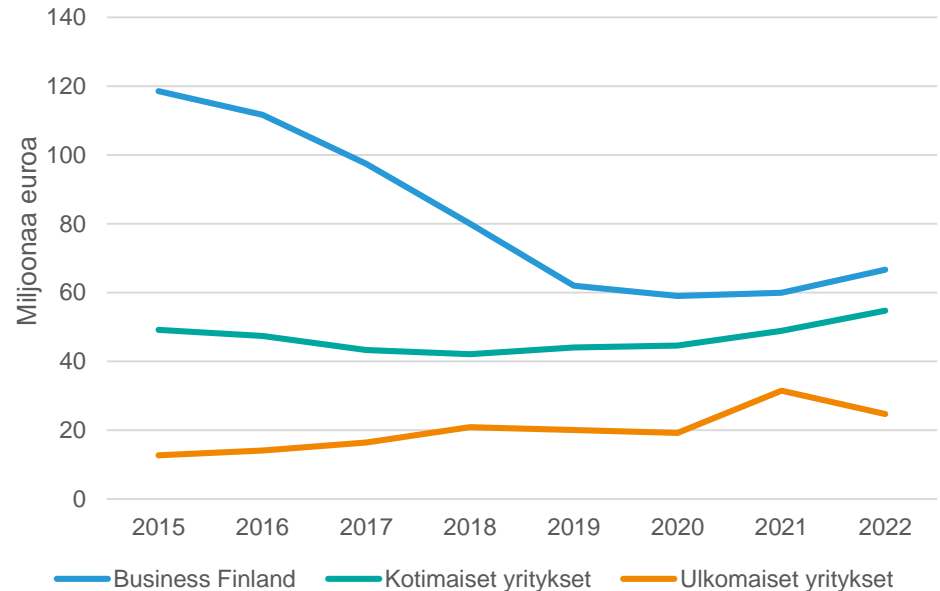
Tieteellinen vaikuttavuus Suomessa ja verrokkimaissa

- Kiinan tieteellisten tuotosten määrän ja tason nopea kehitys merkittävä muutos 2010-luvulta alkaen

Business Finlandin ja yritysten rahoitus korkeakoulujen T&K-toimintaan 2013-2022

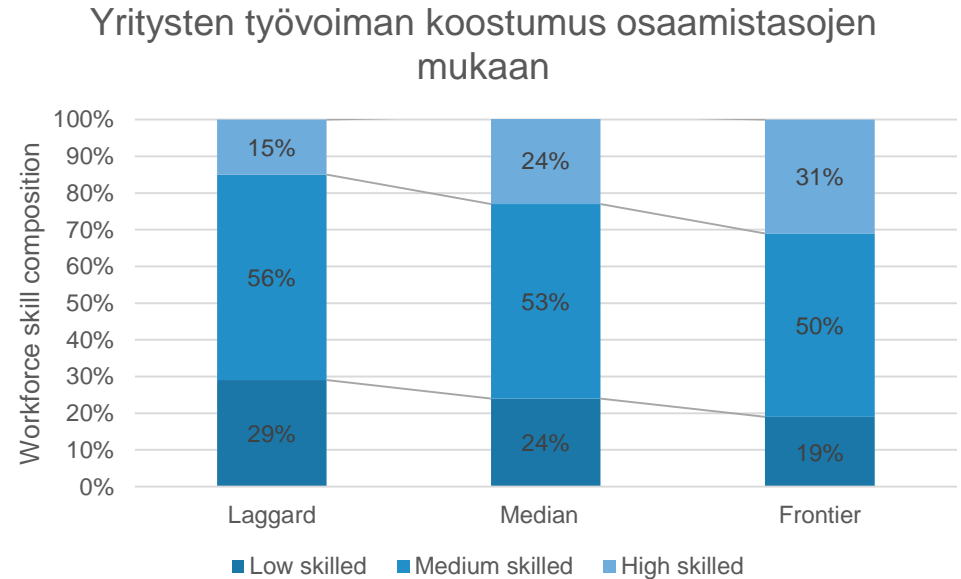
- Business Finlandin rahoitus korkeakouluille puolittunut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Sen osuus kaikesta ulkoisesta rahoituksesta on laskenut suhteessa vielä enemmän.
- Yritysten rahoitus korkeakoulujen T&K:hon on kasvanut, mutta jää noin puoleen niin EU:n kuin OECD:n keskiarvoista.

Lähde: Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen, Tilastokeskus

Tuottavimmat yritykset nojaavat korkeaan osaamiseen

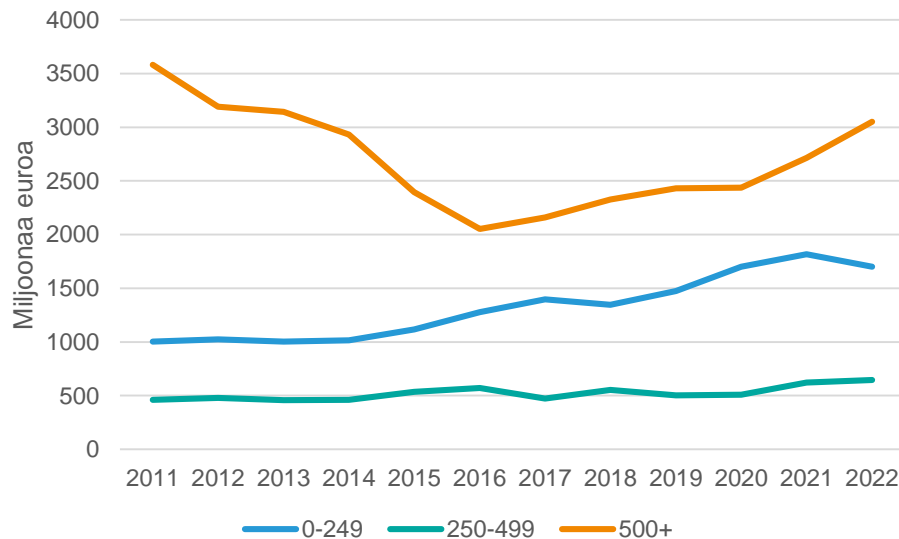
- Koulutuksen, tutkimuksen ja elinkeinoelämän välillä on kohtalonyhteys
- Siksi T&K-järjestelmää on kehitettävä ja sitä rahoitettava systeemisenä kokonaisuutena

Lähde: Criscuolo, C., Gal, P., Leidecker, T., Nicoletti, G. 2021. The human side of productivity: uncovering the role of skills and diversity for firm productivity. OECD Productivity working papers, December 2021, No. 29.

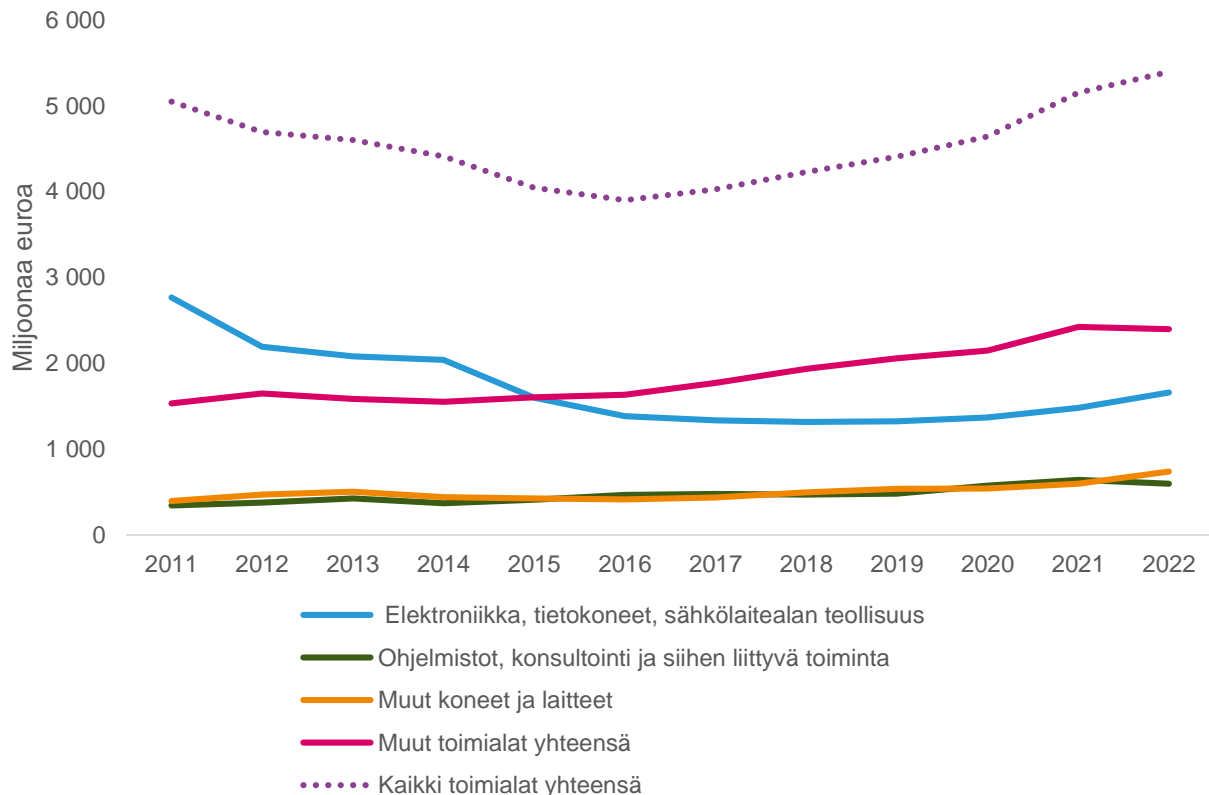
Yritysten tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot henkilöstön suuruusluokittain 2011-2022

- Pieni joukko suuryrityksiä vastaa yli puolesta yritysten T&K-toiminnan menoista.
- TKI-toimintaa tekevien pk-yritysten määrä on laskenut 2020-luvulla.

Yritysten T&K-menot toimialoittain 2011-2022

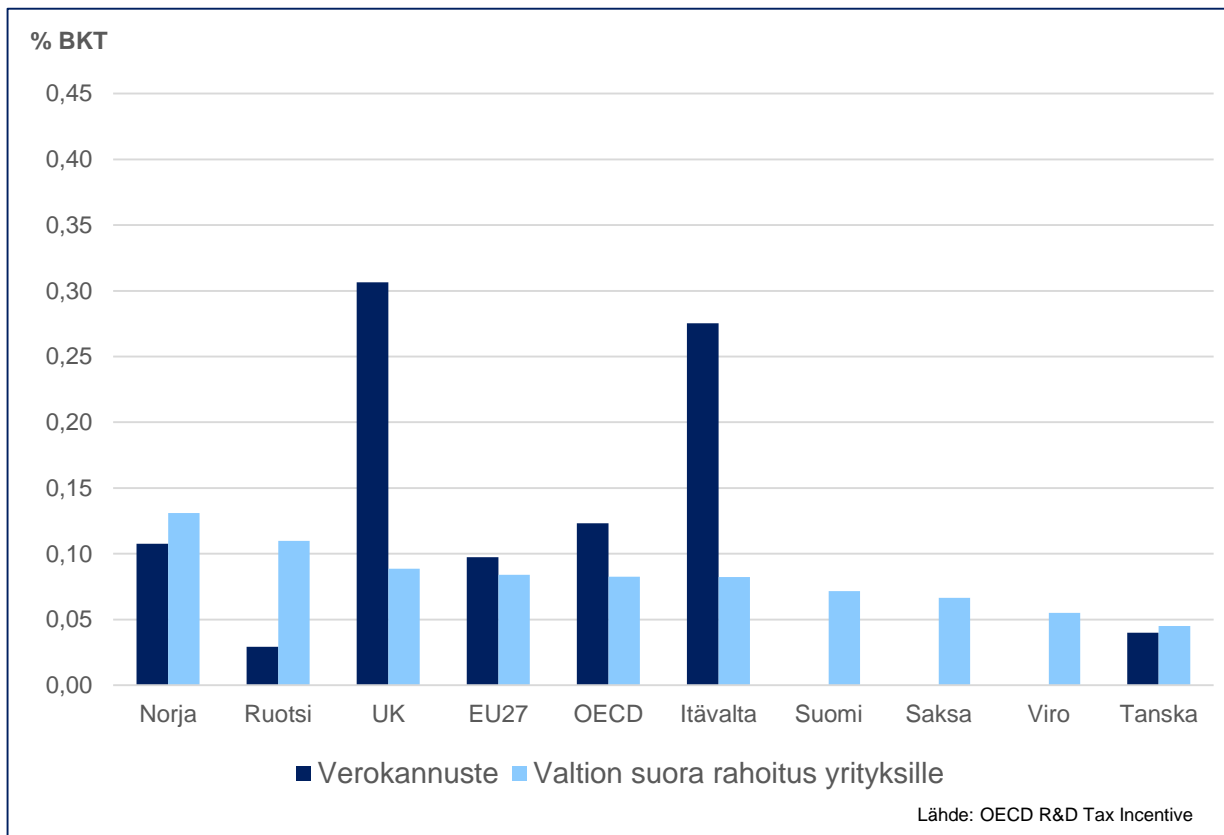
- Yritysten T&K-toiminnan menojen kasvusta ovat 2015 alkaen vastanneet muut toimialat kuin kolme suurinta

Valtion suora ja epäsuora rahoitus yritysten T&K-toimintaan 2020

Suomen nykyiset T&K-verokannustimet

- 2021 voimaan määräaikainen tutkimus- ja kehittämistoiminnan verokannustin 2021 – 2022, lain laajennus 2022.
- 2023 alusta laki tutkimus- ja kehittämistoiminnan menoihin perustuvista lisävähennyksistä verotuksessa
 - Arvion mukaan verokannustimen vaikutus verotuloihin 105 M€/vuodessa.
- Epäsuoraa valtion tukea koskevat tilastotiedot maiden välillä eivät ole suoraan verrannollisia keskenään. Tuorein saatavilla oleva tieto vuodelta 2020

Monivuotinen T&K- rahoituksen suunnitelma

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

T&K-rahoituksen käytön monivuotinen suunnitelma hallitusohjelmassa

- Hallitus laatii vaalikauden aikana kahdeksanvuotisen suunnitelman T&K-rahoituksesta ja muihin TKI-politiikkaan liittyvistä näkökohdista.
- Suunnitelman valmistelevat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö tutkimustoimijoita ja elinkeinoelämää laajasti osallistaen.
- Suunnitelman valmistelua johtaa tutkimus- ja innovaationeuvosto.

Keinot julkisen T&K-rahoituksen tason nostoon

- Laki valtion T&K-rahoituksesta (voimaan 1.1.2023)
- T&K-rahoituksen monivuotinen suunnitelma (1.3.2023 parlamentaarinen TKI-työryhmä 2022)
- Laki T&K-toiminnan verokannustimesta (voimaan 1.1.2023)

T&K-rahoituksen käytön monivuotinen suunnitelma – alustava rakenne

- Tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksen päälinjaukset 2025-2032
 - TKI-järjestelmän kehittämisen periaatteet
 - Jo tehdyt kohdennukset (TAE 2024) ja arvio vielä kohdennettavissa olevan rahoituksen määrästä
 - Rahoituksen päälinjat 2025 alkaen - priorisointi ajallisesti ja asioiden välillä. Valintojen perustelu
- TKI-järjestelmän toimintaa koskevat tavoitteet
- TKI-järjestelmän toiminnan kehittämistä koskevat toimenpiteet
- Suunnitelman toimeenpanon seuranta
- TKI-järjestelmän tilannekuva
- Suunnitelman valmistelu

Valmistelun aikataulu

- Suunnitelma valmistellaan työryhmän ja tutkimus- ja innovaationeuvoston vuoropuheluna
- Kehysriihi 2024 käsittelisi suunnitelman päälinjaukset

Kiitos!

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET